

prima instanță: Judecătoria Strășeni  
judecătorul: T. Andronic  
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău  
judecătorii: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

## DECIZIE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

### Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Valeriu Doagă  
Svetlana Filincova  
Tamara Chișca-Doneva  
Victor Burduh  
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Primarul satului Căpriansa, Scutaru Ion,  
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de  
Stat "Agenția de Impresariat" împotriva Primăriei satului Căpriansa, cu privire la  
încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, prin care a fost  
admis apelul declarat de Primăria satului Căpriansa, raionul Strășeni, a fost casată  
hotărârea Judecătoriei Strășeni din 19 decembrie 2016, în partea încasării din contul  
Primăriei satului Căpriansa, raionul Strășeni în beneficiul statului, a taxei de stat și  
în această parte, a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca  
neîntemeiată, cererea Întreprinderii de Stat "Agenția de Impresariat" împotriva  
Primăriei satului Căpriansa, cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, în rest  
hotărârea a fost menținută,

c o n s t a t ă:

La data de 28 octombrie 2016, Întreprinderea de Stat "Agenția de Impresariat" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Căpriană, cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 11 septembrie 2012, Î.S. "Agenția de Impresariat" a încheiat cu Primăria Căpriană, raionul Strășeni, un contract de locațiune, prin care reclamanta Î.S. "Agenția de Impresariat" s-a obligat să transmită Primăriei Căpriană, raionul Strășeni, în folosință și posesie, o scenă mobilă, iar, pârâta Primăria Căpriană, raionul Strășeni s-a obligat să achite suma de 5 000 lei, lunar.

Reclamanta Î.S. "Agenția de Impresariat" a indicat că, conform art. IV din contractul de locațiune încheiat la 11 septembrie 2012, între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriană, raionul Strășeni, acest contract a intrat în vigoare la data semnării contractului, adică la 11 septembrie 2012 și era valabil până la data de 31 decembrie 2012, cu dreptul de prelungire a termenului contractului.

La 23 ianuarie 2013, reclamanta a expediat în adresa pârâtei Primăriei Căpriană, raionul Strășeni, o cerere prealabilă, prin care a înștiințat pârâta despre obligația de plată a sumei de 16 666,67 lei, conform facturii fiscale FA1113256 din 31 decembrie 2012. Prin cererea prealabilă din 23 ianuarie 2013, Î.S. "Agenția de Impresariat" a menționat că deoarece lipsește solicitarea Primăriei Căpriană, raionul Strășeni de a rezilia contractul de locațiune, încheiat la 11 septembrie 2012, între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriană, raionul Strășeni, acest contract urmează a fi prelungit pentru anul 2013.

Reclamanta a menționat că, Primăria Căpriană, raionul Strășeni, deși a recepționat cererea prealabilă din 23 ianuarie 2013, nu și-a onorat obligațiunea de plată a sumei de 16 666,67 lei, dar a continuat să se folosească de scena mobilă.

La fel, reclamanta a indicat că, Î.S. "Agenția de Impresariat" a continuat să expedieze în adresa Primăriei Căpriană, raionul Strășeni, facturi fiscale pentru fiecare lună, începând cu factura FA1113281 din 31 ianuarie 2013 și finisând cu factura FA2051716 din 31 octombrie 2013, în valoare de 5000 lei, fiecare.

Reclamanta Î.S. "Agenția de Impresariat" a indicat că, la 05 octombrie 2016, a expediat în adresa Primăriei Căpriană, raionul Strășeni, o cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea sumei de 66 666,67 lei, într-un termen restrâns. Cererea prealabilă din 05 octombrie 2016, a fost recepționată de Primăria Căpriană, raionul Strășeni, la data de 07 octombrie 2016, dar a rămas fără răspuns.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile în baza art. 512-513, 875 Cod civil.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 19 decembrie 2016, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat "Agenția de Impresariat" împotriva Primăriei satului Căpriană, cu privire la încasarea sumei și a

cheltuielilor de judecată și a fost încasată de la Primăria Căpriană, raionul Strășeni în beneficiul Întreprinderea de Stat "Agenția de Impresariat", datoria contractuală în mărime de 66 666,67 lei și a fost încasată de la Primăria Căpriană, raionul Strășeni în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1 999,98 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de Primăria satului Căpriană, raionul Strășeni, a fost casată hotărârea Judecătorei Strășeni din 19 decembrie 2016, în partea încasării din contul Primăriei satului Căpriană, raionul Strășeni în beneficiul statului, a taxei de stat, în mărime de 1 999,98 lei și în această parte, a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea Întreprinderii de Stat "Agenția de Impresariat" împotriva Primăriei satului Căpriană, cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, în rest hotărârea a fost menținută.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, a fost expediată în adresa Primăriei Căpriană, raionul Strășeni, la 26 iunie 2017, conform scrisorii nr. 10895-4 (f.d.93), însă careva date despre recepționarea acesteia lipsesc. Totodată, instanța de recurs reține că, Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, a făcut cunoștință cu cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat "Agenția de Impresariat" împotriva Primăriei satului Căpriană, cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată, la data de 07 decembrie 2017. (f.d.106)

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, la 04 ianuarie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Recurentul, Primarul satului Căpriană, prin cererea de recurs a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017 și a hotărârii Judecătorei Strășeni din 19 decembrie 2016 cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs, recurentul, Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, a indicat că, instanța de apel a soluționat drepturile unor persoane, care nu au fost implicate în proces și greșit a interpretat prevederile art. 527 Cod civil.

Recurentul, Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, a menționat că, contractul de locațiune încheiat la 11 septembrie 2012, între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriană, raionul Strășeni, a fost semnat de o persoană neîmputernicită de Consiliul local Căpriană.

Astfel, recurentul a indicat că, primarul unei localități asigură executarea deciziilor Consiliului local. Respectiv, primarul este în drept de a semna acte ce țin de executarea bugetului, doar în situația în care Consiliul local, a aprobat prin

decizie, cheltuielile necesare și a împuternicit primarul de a semna aceste acte juridice.

Recurentul, Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, a relevat că, contractul de locațiune încheiat la 11 septembrie 2012, între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriană, raionul Strășeni este lovit de nulitate, or Consiliul local Căpriană nu a alocat surse financiare și nu și-a manifestat acordul, pentru semnarea acestui contract.

Mai mult, recurentul a invocat că, locatorul Î.S. "Agenția de Impresariat" și locatarul Primăria Căpriană, raionul Strășeni, nu au manifestat prudență și profesionalism la semnarea contractului de locațiune, încheiat la 11 septembrie 2012, și nu au verificat împuternicirile semnatarului din partea Primăriei satului Căpriană.

Recurentul, Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, a indicat că, instanța de apel a ignorat faptul că, Consiliul local administrează bunurile, prin intermediul organului executiv, Primarul localității, atât prin transmiterea cât și prin primirea în locațiune a bunurilor necesare localității.

Respectiv, recurentul a menționat că, hotărârea instanței de apel afectează bugetul local, or Consiliul local Căpriană trebuie să execute hotărârea judecătorească, deși nu a fost înștiințat despre litigiul dedus judecății. Astfel, decizia recurată afectează o persoană, care nu a fost implicată în proces, iar această eroare poate fi corectată, doar prin transmiterea spre rejudecare a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat "Agenția de Impresariat" împotriva Primăriei satului Căpriană, cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În drept, recurentul și-a întemeiat recursul în baza prevederilor art. 14 și 29 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006.

La 02 aprilie 2018, în adresa Organizației Concertistice și de Impresariat "Moldova Concert", succesori în drepturi a Î.S. "Agenția de Impresariat", a fost expediată copia recursului declarat de către Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Iar, la data de 25 aprilie 2018, Organizația Concertistică și de Impresariat "Moldova Concert", succesori în drepturi a Î.S. "Agenția de Impresariat", a depus referință, prin care și-a expus poziția referitor la cerere de recurs declarată de Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion și a menționat că, Primăria Căpriană, raionul Strășeni a solicitat un termen pentru identificarea mijloacelor bănești, în scopul achitării datoriei.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 iunie 2018, recursul declarat de Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Primarul satului Căpriansa, Scutaru Ion, urmează a fi admis, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat "Agenția de Impresariat" împotriva Primăriei satului Căpriansa, cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată cu trimiterea spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din motivele relevate infra.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei, Colegiul constată că, reclamanta Î.S. "Agenția de Impresariat" a invocat că, la 11 septembrie 2012, Î.S. "Agenția de Impresariat" a încheiat cu Primăria Căpriansa, raionul Strășeni, un contract de locațiune, prin care reclamanta, Î.S. "Agenția de Impresariat" s-a obligat să transmită Primăriei Căpriansa, raionul Strășeni, în folosință și posesie, o scenă mobilă, iar, pârâta Primăria Căpriansa, raionul Strășeni s-a obligat să achite suma de 5 000 lei, lunar.

În cererea de chemare în judecată, reclamanta Î.S. "Agenția de Impresariat" a menționat că, la 23 ianuarie 2013, a expediat în adresa pârâtei Primăriei Căpriansa, raionul Strășeni, o cerere prealabilă, prin care a înștiințat pârâta despre obligația de plată a sumei de 16 666,67 lei, conform facturii fiscale FA1113256 din 31 decembrie 2012. Prin cererea prealabilă din 23 ianuarie 2013, Î.S. "Agenția de Impresariat" a menționat că, deoarece lipsește solicitarea Primăriei Căpriansa, raionul Strășeni de a rezilia contractul de locațiune, încheiat la 11 septembrie 2012, între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriansa, raionul Strășeni, acest contract urmează a fi prelungit pentru anul 2013. Reclamanta a menționat că, Primăria Căpriansa, raionul Strășeni, deși a recepționat cererea prealabilă din 23 ianuarie 2013, nu și-a onorat obligațiunea de plată a sumei de 16 666,67 lei, dar a continuat să se folosească de scena mobilă.

La fel, în acțiunea înaintată, reclamanta Î.S. "Agenția de Impresariat", a indicat că, la 05 octombrie 2016, a expediat în adresa Primăriei Căpriansa, raionul Strășeni, o nouă cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea sumei de 66 666, 67 lei, într-un termen restrâns. Cererea prealabilă din 05 octombrie 2016, a fost

recepționată de Primăria Căpriană, raionul Strășeni, la data de 07 octombrie 2016, dar a rămas fără răspuns.

De asemenea, instanța de recurs reține că, prin Ordinul nr. 14 din 28 ianuarie 2014 a Ministerului Culturii al Republicii Moldova, scena mobilă, aflată în gestiunea Ministerului Culturii, a fost transmisă, cu titlu gratuit, din proprietatea publică a statului, în proprietatea publică a satului Căpriană (f.d.64).

Conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

În corespundere cu art. 513 Cod civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Instanța de recurs reține că, din circumstanțele litigiului dedus judecății, rezultă că, obiectul cauzei civile îl constituie neexecutarea contractului de locațiune încheiat între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriană, raionul Strășeni, la 11 septembrie 2012.

Colegiul constată că, la materialele cauzei este anexată copia contractului de locațiune încheiat între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriană, raionul Strășeni, la 11 septembrie 2012 (f.d.7-9).

În conformitate cu art. 875 Cod civil, prin contractul de locațiune, o parte (locator) se obligă să dea celeilalte părți (locatar) un bun determinat individual în folosință temporară sau în folosință și posesiune temporară, iar aceasta se obligă să plătească chirie.

Astfel, Colegiul reține că, subiecții raportului de locațiune sunt locatorul și locatarul. În calitate de locator poate activa orice persoană fizică sau juridică, subiecți de drept, care dispun de un bun cu titlu de proprietate sau în baza altui titlu legal.

Succesiv, instanța de recurs menționează că, locatarul poate fi orice subiect de drept, care dispune de capacitatea de exercițiu. Astfel, la caz instanța de recurs indică că conform art. 40 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din data de 28 decembrie 2006, Primăria este o structură funcțională a comunității și se organizează și funcționează în baza unui regulament aprobat de consiliul local.

Colegiul indică că, conform art. 29 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, în vigoare la data semnării contractului de locațiune din 11 septembrie 2012, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: asigură executarea deciziilor consiliului local; asigură elaborarea proiectului de buget local al unității administrativ-teritoriale pe următorul an bugetar și a contului de încheiere a exercițiului bugetar și le prezintă spre aprobare consiliului local; reprezintă colectivitatea locală în relațiile

cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele judecătorești, în condițiile legii; semnează actele și contractele încheiate în numele colectivității locale, cu excepțiile prevăzute de lege; și alte atribuții enumerate în această prevedere legală.

Iar, art. 14 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din data de 28 decembrie 2006, în vigoare la data semnării contractului de locațiune din data de 11 septembrie 2012, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă consiliul local realizează următoarele competențe: decide punerea în aplicare și modificarea, în limitele competenței sale, a impozitelor și taxelor locale, a modului și a termenelor de plată a acestora, precum și acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar; administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); decide darea în administrare, concesiunea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii; decide vânzarea, privatizarea, concesiunea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii; și alte atribuții enumerate în această prevedere legală.

Din normele citate supra, instanța de recurs concluzionează că, primarul unei localități, asigură executarea deciziilor Consiliului local. Respectiv, primarul este în drept de a semna acte, ce țin de executarea bugetului, doar în situația în care Consiliul local, a aprobat prin decizie, cheltuielile necesare și a împuternicit primarul de a semna aceste acte juridice.

Astfel, Colegiul conchide că, instanța de apel nu a verificat competența și împuternicirea primarului de a semna, din numele Primăriei Căpriana, contractul de locațiune încheiat între Î.S. "Agenția de Impresariat" și Primăria Căpriana, raionul Strășeni, la 11 septembrie 2012. Mai mult, instanța de apel, nu a verificat nici dacă Consiliul local Căpriana a emis o decizie, prin care s-ar hotărâri închirierea scenei mobile.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept, expuse mai sus, statuând cu certitudine faptul că argumentele recurentului, Primarul satului Căpriana, Scutaru

Ion, sunt parțial fondate și constatând că, instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din data de 15 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat ”Agenția de Impresariat” împotriva Primăriei satului Căpriană, cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată cu trimiterea spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate supra, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale ale pricinii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

A admite recursul declarat de Primarul satului Căpriană, Scutaru Ion.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat ”Agenția de Impresariat” împotriva Primăriei satului Căpriană, cu privire la încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată cu trimiterea spre rejudecare, la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan